

Motion till riksdagen 2022/23:146

av **Lawen Redar (S)**

Kriminalisering av oskuldskontroller och oskuldsoperationer

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kriminalisera oskuldskontroller och oskuldsoperationer och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Diamond plastkirurgi, Akademikliniken, Estetiska Institutet, Kvinnorådgivning klinik och Vårby Care är fem av tjugo privatklinikerna vars läkare svarade ja till genomförande av oskuldsoperationer i SVT:s granskning under november månad 2022. Fastän Sveriges läkarförbund och Socialstyrelsen tar avstånd från oskuldsintyg och oskuldsoperationer samt uttrycker att hymenplastik saknar vetenskaplig grund tycks vårdinrättningar och läkare fortsatt erbjuda dessa tjänster i Sverige.

SVT:s granskning visar att flertalet privata vårdinrättningar inom svensk hälso- och sjukvård erbjuder hymenplastik, så kallade oskuldsoperationer. Detta trots att det befäster en oacceptabel myt om mödomshinnan och saknar vetenskaplig grund. En central del för att upprätthålla det hedersrelaterade förtrycket och oskuldsnormen mot flickor och kvinnor handlar om kravet på blödning vid bröllopsnatten. Kvinnans oskuld och levnadssätt som avgörande för familjens heder måste med hela samhällets kraft motverkas och bekämpas. Att vårdinrättningar inom svensk hälso- och sjukvård konsekvensfritt kan utföra medicinsk kontroll, oskuldsintyg och kirurgi som syftar till att en blödning ska uppstå vid samlag är skandalöst och chockerande.

Fastän det redan i dag är möjligt att vidta åtgärder mot vårdinrättningar som utför medicinska ingrepp som saknar vetenskaplig grund är lagstiftningen på området otillräcklig. Det är svårt att i praktiken komma åt utförarna av oskuldskontroller och oskuldskirurgi. Det straffrättsliga regelverket till skydd för flickor och kvinnor som utsätts för kontroller av sin sexualitet är också begränsat. Det är enbart de allvarligaste

ärendena som kan föranleda återkallelse av yrkeslegitimation för en läkare. Just därför behövs tydlig lagstiftning på plats.

Den tidigare socialdemokratiska regeringen tillsatte utredningen ”Åtgärder mot kontroller av flickors och kvinnors sexualitet” som har till uppdrag att bland annat kartlägga förekomsten av oskuldskontroller, utfärdande av oskuldsintyg och oskuldsoperationer inom sjukvården och samhället i övrigt. Utredaren har också fått i uppdrag att föreslå hur dessa kontroller, utfärdanden av intyg och operationer ska bli olagliga och straffbara genom nödvändiga författningsförslag, vilket senast ska presenteras den 1 december.

Frågan om oskuldskontroller och oskuldsoperationer har återkommande aktualiserats genom bland annat mediala granskningar, och just därför är det chockerade att bevittna att detta helt öppet pågår i samhället. Ett viktigt led i detta arbete är att kriminalisera oskuldskontroller, oskuldsoperationer och oskuldsintyg. Därtill bör man se över om läkare ska kunna behålla läkarlegitimationen om de utför kontroller. Patientsäkerhetslagen stipulerar med all tydlighet att yrkesutövningen ska ske enligt vetenskap och beprövad erfarenhet.

Lawen Redar (S)